

не расипај енергију!

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

BOLJA ENERGIJA

Projekat „Bolja energija“ je petogodišnji projekat koji radi na unapređenju energetske efikasnosti i korišćenja obnovljivih izvora energije na nivou opština. Projekat nastoji da reši pitanje nedostatka podsticaja kao i ograničenih investicija u oblasti obnovljivih izvora i energetsku efikasnost, zatim pitanje neefikasnog korišćenja energetskih resursa kao i slabo zastupljenu upotrebu obnovljivih izvora energije. Unapređenjem sposobnosti Srbije da odgovori na spoljne šokove, čime se povećava i njena otpornost, ovaj projekat doprinosi ostvarenju opšteg cilja USAID-a za prosperitetnjom i demokratskom Srbijom posvećenom evropskim integracijama i oslanjanju na sopstvene resurse.

AKTIVNOSTI

- Podrška u izradi plana i sprovođenju tehnoloških poboljšanja u gradskim toplanama i kotlarnicama stambenih zgrada u cilju unapređenja energetske efikasnosti.
- Saradnja sa opštinskim i republičkim vlastima kako bi se otklonile prepreke za ulaganja u unapređenja i instalacije koje doprinose energetskoj efikasnosti i korišćenju obnovljivih izvora energije, sa posebnim fokusom na stambene zgrade.
- Podrška ekspanziji neto merenja kako bi se omogućilo potrošačima koji proizvode deo ili celokupnu svoju električnu energiju da je koriste u bilo kom trenutku, umesto samo u trenutku proizvodnje.
- Obezbeđenje pravne i regulatorne podrške povećanju upotrebe obnovljivih izvora energije kao i uvođenje mera energetske efikasnosti.
- Podrška razvoju radne snage koja bi se zapošljavala u vlastima koja rade sa fotovoltičnim panelima, skladištima i inicijativama za energetsku efikasnost.

РЕЗУЛТАТИ

- Realizovani projekti energetske efikasnosti u saradnji sa toplanama i stambenim zgradama u četiri grada/opštine: podstanice u Knjaževcu i Somboru su automatizovane radi veće efikasnosti rada; u Nišu su instalirani detektori curenja a četiri stambene zgrade u Valjevu su renovirane. Renoviranje ovih zgrada već je dovelo do ušteda energije i smanjenih računa za struju u iznosu od 30%, kao i do boljih uslova življenja i smanjenja emisije štetnih gasova.

Saradnja projekta sa toplanama dovela je do uštede toplotne energije od 15-35%, što je oko 150.000 dolara ili 363 tona ugljen dioksida.

- Projekat je probudio interesovanje komercijalnih banaka u Srbiji koje sada žele da pilotiraju kreditiranje udruženja stanara namenjeno intervencijama na energetskoj efikasnosti u njihovim zgradama. Prva banka koja je lansirala svoj proizvod je banka Poštanska štedionica. Ministarstvo finansija je zainteresovano za saradnju sa projektom na uspostavljanju pilot garantne šeme koja bi podržala komercijalno kreditiranje stambenih zgrada. U međuvremenu, drugi donatori i međunarodne finansijske institucije ubrzale su svoje aktivnosti na potencijalnim programima energetske efikasnosti i obezbedile kredite i programe za slične projekte (EBRD, GIZ/KfW, EU9).
- Ministarstvo rудarstva i energetike usvojilo je preporuke projekta vezane za poziciju proizvođača-potrošača (domaćinstva i privreda) što je dovelo do veće upotrebe obnovljivih izvora energije u zemlji.
- U saradnji sa Ministarstvom rудarstva i energetike, realizovana je nacionalna kampanja za podizanje svesti građana Srbije o važnosti štedenje energije, koja se na društvenim mrežama pojavila osam miliona puta tokom prva dva meseca kampanje. Kampanja nastavlja da privlači pažnju na elektronskim i digitalnim medijima.
- U saradnji sa Privrednom komorom Srbije, projekat Bolja energija obučio je preko 400 predsednika skupština stanara na temu dobrobiti energetske efikasnosti i mogućnosti finansiranja.

DODATNE INFORMACIJE

PROJEKAT FINANSIRA

Američka agencija za međunarodni razvoj
(USAID/Srbija)

PROJEKAT SPROVODE

Chemonics / E 3 International

GDE RADIMO

U odabranim opštinama širom zemlje

TRAJANJE PROJEKTA

od novembra 2021. do septembra 2026.

UKUPNA VREDNOST PROJEKTA

10.000.000 dolara

KONTAKT

Lena Bratić
Dubljanska 4, 11000 Beograd, Srbija
E-mail: office@serbiabetterenergy.com